

Informatienota

Datum vergadering	: 17 december 2020
Registratienummer	: 101074 IN/161
Portefeuillehouder	: Ed Goossens
Bijlage(n)	: tabel concept voorkeursalternatief
Onderwerp	: MIRT A2 Deil-Vught: uitkomst onderhandelingen

Onderwerp

MIRT A2 Deil-Vught: uitkomst onderhandelingen voorkeursalternatief

Kennisnemen van

De uitkomst van de onderhandelingen over een voorkeursalternatief tussen de opdrachtgevende partijen van de MIRT A2 Deil-Vught: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Provincie Noord-Brabant, Provincie Gelderland, gemeente 's-Hertogenbosch en Regio Rivierenland.

Inleiding

In 2018 is de gezamenlijke MIRT-verkenning gestart. Het rijk heeft voor de structurele verbreding een bedrag gereserveerd van 430 miljoen euro (= 75% van het globaal geraamde benodigde bedrag van 570 miljoen euro). Tussen juni 2018 en juni 2020 is verkend welke 4 kansrijke alternatieven er zijn. Van deze 4 kansrijke alternatieven zijn de effecten op hoofdlijnen in beeld gebracht. In juni 2020 resulteerde dit in een ambtelijke richtinggevende conclusie over het concept voorkeursalternatief op basis van alle uitgevoerde onderzoeken.

Omdat er meerdere opdrachtgevende partijen zijn van deze MIRT-verkenning is overeenstemming nodig binnen de stuurgroep over:

- de inhoudelijke onderdelen van het voorkeursalternatief
- financiering van de verschillende onderdelen van het voorkeursalternatief

22 juni stond een stuurgroep gepland als aftrap van de inhoudelijke bespreking en financiële onderhandelingen. Deze onderhandelingen moeten leiden tot een gedragen voorkeursbeslissing (afspraken over inhoud en financiën).

In aanloop naar de halfjaarlijkse BO MIRT overleggen van 25 en 26 november is overeenstemming bereikt over een concept voorkeursbeslissing en voorkeursalternatief. Met deze informatienota informeren wij u over de uitkomst van deze onderhandelingen en het voorkeursalternatief.

Samenvatting

Er is bestuurlijke overeenstemming tussen de opdrachtgevende partijen over zowel de inhoud als de financiering in een concept voorkeursbeslissing en een voorkeursalternatief.

Het voorkeursalternatief bestaat uit een basisoplossing van 2x4 rijstroken. Deze basisoplossing kost 830 miljoen euro en wordt volledig door het rijk betaald. Dit is fors meer dan de oorspronkelijk beschikbare 430 miljoen euro bij het rijk.

Deze basisoplossing bestaat uit:

- A2 2x4
- Nieuwe bruggen geschikt voor 2x4
- Optimalisatie aansluiting Waardenburg
- aanpak knooppunt Deil zonder fly-overs

De regionale partners zetten zich in voor een breed mobiliteitspakket van 45 miljoen euro en gebiedsgerichte aanpakken voor Waardenburg en Maasdiel.

Op basis van de uitkomst van de Nationale Markt- en Capaciteitsanalyse (NMCA) van 2021 worden gesprekken opgestart over de A15.

Wat betekent dit voor West Betuwe?

- Het betekent voorlopig nog geen zekerheid voor onze inwoners en bedrijven, totdat de onderzoeken naar de gevolgen van de optimalisatie van de aansluiting Waardenburg zijn verwerkt in het voorkeursalternatief.
- Dat de invloed van onze gemeente en regio, maar ook van de andere regionale partijen op de basisoplossing beperkt is (Rijk betaalt, dus bepaalt).
- De gebiedsgerichte aanpak voor Waardenburg waar u in uw zienswijze op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) om heeft gevraagd (november 2019) wordt bestuurlijk verankerd in de voorkeursbeslissing. Het door u beschikbaar gestelde voorbereidingskrediet en de reservering voor een bijdrage aan de Rondweg Waardenburg verbetert onze onderhandelingspositie hierin (wie mee betaalt, bepaalt mee).
- Er op komt op korte termijn geen duidelijkheid over een MIRT onderzoek A15.

Kernboodschap

1. Vertrekpunt voor de onderhandelingen: concept voorkeursalternatief juni 2020

Zoals hierboven al aangegeven is de ambtelijke richtinggevende conclusie over het concept voorkeursalternatief, voorgelegd ter bespreking in de stuurgroep op 22 juni. Dit concept voorkeursalternatief kost 975 miljoen euro en zit 545 miljoen boven het beschikbare rijksbudget van 430 miljoen euro.

Belangrijkste inhoudelijke elementen zijn: verbreding naar 2x4 rijstroken, toekomstvaste bruggen (geschikt voor 2x5, uitvoering 2x4 met fietsverbinding), verplaatsen van de aansluiting Waardenburg en sobere aanpak knooppunt Deil. Een overzicht van dit concept voorkeursalternatief is opgenomen in bijlage 1.

2. Positie Ministerie

Het ministerie heeft in aanloop naar de stuurgroep van juni ambtelijk gereageerd door een basisoplossing (2 x 4 variant) van 830 miljoen euro voor te stellen. En heeft daarbij aangegeven cofinanciering te verwachten. Deze variant zit 400 miljoen boven het beschikbare Rijksbudget.

Belangrijkste inhoudelijke elementen zijn: Optimalisatie huidige aansluiting Waardenburg, geen toekomstvaste bruggen, geen rijksbijdrage aan breed regionaal mobiliteitspakket.

Vlak voor de stuurgroep heeft het ministerie bestuurlijk aangegeven nog niet zo ver te zijn om een gesprek over het concept voorkeursalternatief te voeren.

3. Positie Regiopartijen (provincie Gelderland, provincie Noord-Brabant, gemeente 's-Hertogenbosch en Regio Rivierenland)

De regionale partijen zijn in de stuurgroep van 22 juni wel bij elkaar geweest en hebben elkaar op hoofdlijnen gevonden op inhoud. In diverse gesprekken heeft dit geleid tot het volgende gezamenlijke standpunt:

- Vertrekpunt blijft het concept voorkeursalternatief van 975 miljoen euro.
- Uitgangspunt is dat rijksinfrastructuur een rijksverantwoordelijkheid is. Toekomstvaste bruggen en aansluitingen vallen daaronder. (Dus geen regionale bijdrage voor basisvariant 2x4, verplaatsing aansluiting Waardenburg of extra fietsverbinding nieuwe bruggen)
- Als rijk overtuigd is van voldoende doelbereik van de basisvariant gaan de regionale partijen daar niet tegenin. Het is immers rijksverantwoordelijkheid.
- De regionale bijdrage richt zich op inspanningen voor het brede regionale mobiliteitspakket en het starten van gebiedsaanpakken voor Waardenburg en Maasdriel (gericht op versterking van de kwaliteit van de leefbaarheid en bereikbaarheid lokaal)
- Voorwaarde voor overeenstemming is een afspraak over op starten MIRT onderzoek van de A15 tussen knooppunt Deil en de A50.

Voor de optimalisatie van de huidige aansluiting Waardenburg is door de Regio Rivierenland tijdens de gesprekken steeds nadrukkelijk aangegeven dat niet duidelijk is wat de impact is van optimalisatie van de huidige aansluiting Waardenburg. Wat is de impact op de omgeving? Wat zijn de effecten op sluisverkeer, leefbaarheid, inpasbaarheid. Dat moet verder onderzocht worden.

Belangrijkste elementen zijn: optimalisatie aansluiting Waardenburg, gebiedsgerichte aanpakken voor Waardenburg en Maasdriel, geen toekomst vaste bruggen, wel breed regionaal mobiliteitspakket en MIRT onderzoek A15

4. Resultaat onderhandelingen 25 en 26 november 2020

Na het zomerreces heeft een bestuurlijk verkenners namens alle opdrachtgevende partijen een bestuurlijke ronde gedaan om te zoeken naar overeenstemming op inhoud en financiën. 26 oktober stond een stuurgroep gepland. De ambitie was om zowel op inhoud als op financiën tot overeenstemming te komen. 26 oktober is het nog niet gelukt om tot definitieve afspraken te komen. In aanloop naar het BO MIRT van 25 en 26 november zijn nog diverse gesprekken gevoerd en is een akkoord bereikt.

Uitkomst onderhandelingen:

- **Basisoplossing A2 2x4:** Het rijk financiert de basisoplossing A2 2x4 van 830 miljoen euro. Dit is fors meer dan het oorspronkelijke beschikbare budget van 430 miljoen euro.
- **Regionaal brede mobiliteitspakket:** De regionale partijen zijn verantwoordelijk voor een Breed Mobiliteitspakket van 45 miljoen euro. De provincie Noord-Brabant levert een bijdrage van 22,5 miljoen euro en provincie Gelderland levert een inspanningsverplichting tot maximaal 22,5 miljoen euro. De provincie Gelderland verwacht daarbij ook een inspanningsverplichting vanuit de Regio Rivierenland (en aangesloten gemeenten).
- **Optimalisatie aansluiting Waardenburg:** De komende maanden (naar tot en met verwachting april 2021) is nog nader onderzoek nodig naar de gevolgen van de optimalisatie van de huidige aansluiting Waardenburg. Dat is nu alleen op hoofdlijnen bekend, omdat het geen onderdeel uit maakte van de ambtelijke concept voorkeursvariant.
- **Onderzoek A15:** Op basis van de uitkomst van de NMCA worden gesprekken opgestart over de A15. NMCA staat voor Nationale Markt- en Capaciteitsanalyse en is een analyse van de knelpunten op de Nederlandse infrastructuur, te weten wegen, spoorwegen en vaarwegen. De NMCA wordt in 2021 geactualiseerd door het rijk.

5. Samenvatting van de onderhandelingen:

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de posities van de verschillende partijen en de uitkomst van de onderhandelingen:

	CONCEPT VKA	RIJK	REGIO PARTIJEN	UITKOMST ONDER- HANDELINGEN
A2 2X4 DEIL –VUGHT	✓	✓	✓	✓
KNOOPPUNT DEIL (SOBER)	✓	✓	✓	✓
TOEKOMSTVASTE BRUGGEN	✓	X	X	X
VERPLAATSING WAARDENBURG	✓	X	X	X
OPTIMALISATIE WAARDENBURG	-	✓	✓	✓
MOBILITEITSPAKKET	✓	X	✓	✓
GEBIEDSGERICHTE AANPAK	-	-	✓	✓
ONDERZOEK A15	-	-	✓	?

Consequenties

De onduidelijkheid voor onze inwoners en bedrijven duurt voort, omdat de komende maanden in beeld moet worden gebracht wat de impact is van het optimaliseren van de aansluiting Waardenburg.

Zowel het ministerie als de provincie(s) zijn niet overtuigd van de noodzaak om de aansluiting Waardenburg te verplaatsen en dus ook niet bereid de kosten hiervoor te dragen. Dit zelfde geldt voor het toekomstvast maken van de bruggen.

De gebiedsgerichte aanpak voor Waardenburg, waar uw raad in zijn zienswijze op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (november 2019) om heeft gevraagd, wordt bestuurlijk verankerd in de besluitvorming rondom het voorkeursalternatief. De exacte reikwijdte van deze afspraak zowel procesmatig, inhoudelijk als financieel is nog niet uitgekristalliseerd.

Uw raad heeft bij het vaststellen van de begroting 2021 geld gereserveerd voor een rondweg voor Waardenburg en een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Dit verbetert de uitgangspositie in de onderhandelingen over de gebiedsgerichte aanpak.

Financiën

Deze informatie nota heeft geen financiële gevolgen

Communicatie

Over de communicatielijns over dit akkoord zijn tussen de opdrachtgevende partijen afspraken gemaakt.

Vervolg

Naar verwachting ontvangt u aan het einde van het 1^e kwartaal of begin 2^e kwartaal van 2021 weer een informatienota over de stand van zaken van het programma A2 en het voorkeursalternatief.

Bijlage(n):

1. Tabel concept voorkeursalternatief juni 2020

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,
de secretaris, de burgemeester,
Karen Coesmans Servaas Stoop

Bijlage 1: Overzicht kosten in miljoenen euro's

Richtinggevende conclusie Voorkeursbeslissing

Nr	Onderdeel	Kosten
1.	2x4 DEIL-EMPEL: Verbreding van A2 tussen knooppunten Deil en Empel met één rijstrook per rijrichting naar 2x4.	€ 255
2.	BREED MOBILITEITSPAKKET: Maximale inzet op flankerende maatregelen in een breed mobiliteitspakket.	€ 45
3.	TOEKOMSTVASTE BRUGGEN MAAS EN WAAL: Realisatie van toekomstvaste nieuwe brug over Maas inclusief fietspad (meerkosten €25 mln) en over Waal inclusief fietspad (meerkosten 40 mln).	€ 145 € 220
4.	DERDE RIJSTROOK RING 'S-HERTOGENBOSCH: Derde rijstrook op delen van parallelbaan Ring 's-Hertogenbosch met permanente maximumsnelheden op hoofd én parallelbaan van 100 km/u.	€ 220
5.	WEEFVAK KNOOPPUNT DEIL: Lostrekken weefvak in knooppunt Deil op de oostelijk rangeerbaan A15.	€ 60
6.	VERPLAATSEN AANSLUITING WAARDENBURG: Verplaatsing van de volledige aansluiting Waardenburg naar een locatie ten noorden van de kern.	€ 30
7.	GEEN NIEUWE AANSLUITING EMPEL: Geen toevoeging van een nieuwe aansluiting tussen knooppunt Empel en de Maas op de parallelbaan van de ring 's-Hertogenbosch omdat dit niet mogelijk is volgens expertopinie.	€ 0
8.	KANSEN VOOR DUURZAAMHEID BENUTTEN: In planuitwerkingsfase uitwerken van geïnventariseerde kansen die effectief en budget neutraal zijn op de thema's energie, bereikbaarheid, welzijn en gezondheid, ecologie en ruimtelijke kwaliteit en circulaire economie. Om ook geïnventariseerde maatregelen een kans te geven die niet budget neutraal zijn wordt voor invulling van de ambities een bedrag beschikbaar gesteld van € <te bepalen op 22 juni as>.	€ ...
9.	MEEKOPPELKANSEN BENUTTEN: Voor 3 meekoppelkansen over waterveiligheid zijn afspraken gemaakt met de waterschappen: extra waterberging Dungensepolder, doorstroombruggen Maas, hogere neerslagverwachting (90 mm). Met stakeholders zijn ruim 20 andere meekoppelkansen geïnventariseerd die verder bekeken kunnen worden in de planuitwerkingsfase.	€ 0
	TOTAAL	€ 975